

МОТИВИ

Към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за водите

1. Целите, които се поставят

Настоящият законопроект е изготвен с цел облекчаване на административната тежест и съкращаване на разрешителните процедури и регистрационните режими по реда на Закона за водите. Законопроектът цели също така да уреди възможностите за водовземане от река Дунав и общински язовири, като предостави по-широки правомощия на местната власт. Предвид актуалните предизвикателства от климатичните промени в селското стопанство, достъпът до вода е от съществено значение за осигуряване на продоволствена сигурност и устойчивост на сектора. Целта на законопроекта е улесняване на процедурите за достъп до водни ресурси, дефиниране на конкретни изисквания и документи за водовземане от река Дунав и общински язовири, оптимизиране на институционалната координация чрез въвеждане на ясни срокове и служебен обмен на информация.

Съществуващият Закон за водите съдържа редица изисквания и процедури, които утежняват административния процес по издаване на разрешителни на водоползвателите. Процедурите често са продължителни, включват значителен брой документи и съгласуване с институции, което води до забавянния и затруднява ефективното управление на водните ресурси.

Чрез измененията на Закона за водите се създава облекчен режим за водовземане от язовири общинска собственост, и уведомителен режим при водовземане от р. Дунав за нуждите на напояването.

Отпада необходимостта от представяне на част от документите от страна на заявителите, като се въвежда служебно изискване на информация от съответните ведомства.

В законопроекта са определени задължителни срокове за институциите за предоставяне на становища.

Уточняват се правата и отговорностите на кметовете на общини относно контрола върху водовземането от общински водоизточници.

Водоползвателите ще са сред основните ползватели на изменението, тъй като им се осигурява облекчен режим до водни ресурси. Новите правила намаляват административната тежест, съкращават сроковете и улесняват процеса по подаване на документи, което ще доведе до по-гъвкаво и ефективно управление.

Със законопроекта е дадена възможност, при мотивирано искане от кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет и след преценка за спазване изискванията на закона и условията, заложиени в решението за предоставяне, да бъде удължен срока на предоставените за безвъзмездно управление и ползване на съответните общини находища на минерални води- изключителна държавна собственост. Голяма част от общините са направили значителни инвестиции в изграждане и поддръжка на инфраструктура за водовземане, балнеология, туризъм и други обществени и икономически дейности, поддържат активни планове за развитие, свързани с използването на минералната вода, имат изграден административен и експертен капацитет за управление на ресурса, както и механизми за отчетност и прозрачност.

2. Причини, които налагат приемането на акта

Приложеният проект е изготвен във връзка с необходимостта от подобряване на съществуващата нормативна уредба, която предвижда продължителни процедури по издаване на разрешителни и регистрация на водовземни съоръжения, които забавят достъпа до воден ресурс. Част от изискваните документи се дублират с налична информация, която може да бъде получена по служебен ред. Това води до забавянния, допълнителни разходи и административна тежест. Неоднократно са постъпвали предложения от заинтересованите

страни, с искания за ограничаване на изискващите се документи, облекчаване на режимите и координация между институциите.

Без изменения на съществуващото законодателство, не е възможно намиране на решение на констатирания проблем предвид, че процедурите по издаване на разрешителни за водовземане и ползване се основават на текстовете на Закона за водите, където изрично са посочени документите и реда за получаването им в регламентираните срокове.

Предвид гореизложеното е оценена необходимостта от предприемане на действия за промяна в нормативната уредба, а именно в Закона за водите, с цел облекчаване разрешителния и регистрационния режими, чрез намаляване на административната тежест и регламентиране на процедури в улеснение на бъдещи ползватели, както и прецизиране на текстове във връзка с неговото прилагане.

Законовоопределеният срок за регистрация на водовземни съоръжения за подземни води, заложен в § 41, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗВ, както и стартирания поливен сезон на земеделските култури, налага законопроектът да се публикува за обществени консултации, за срок от 14 дни, по съкратената по реда на чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове процедура.

Ограничаването на срока, регламентиран в действащия § 133, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗВ единствено до 25 години, без възможност за продължаване, създава правна несигурност за дългосрочните инвестиции от страна на общините, както и риск за невъзможност общините да предоставят услуги, свързани с минералната вода.

3. Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Предложеният проект на акт не оказва въздействие върху държавния бюджет. Изготвена и приложена е финансова обосновка, съгласно Приложение № 2.2. към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от УПМСНА.

4. Очаквани резултати от прилагането на проекта на акт

Чрез измененията на нормативната уредба са създават условия за намаляване на административната тежест за бизнеса и за земеделските стопани, по-бързо издаване на разрешителни и по-ефективно управление на водните ресурси, повишена прозрачност и правна сигурност.

Улесняване на достъпа до воден ресурс, чрез съкращаване на сроковете за административно обслужване, ясно разпределяне на отговорностите между общините и басейновите дирекции.

Яснота, относно правомощията на кмета на общината, свързани с разрешаване на водовземане от общински язовири. Общинските съвети ще определят реда и условията, с което се създава възможност за по-добра координация с местните нужди.

Като орган по издаване на разрешителни и контрол Басейнова дирекция Дунавски район – Плевен ще запази ролята си при оценка на исканията за водовземане от река Дунав.

По отношение на промяната в регистрационния режим за водовземните съоръжения за подземни води Басейновите дирекции ще адаптират процедурите и регистрите към новите изисквания, като отпаднат определен брой документи, необходими за регистрация на водовземно съоръжение за стопански цели.

Предвидено е Министерството на земеделието и храните да състави публичен регистър за напояваните площи, като до неговото съставяне ще издава становища относно възможността за включване към съществуващи напоителни системи.

ВиК Операторите ще участват в процеса чрез становища относно възможността за присъединяване на обекти към централно водоснабдяване, особено при искания за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване, като изменението се състои в изискването на тази информация по служебен ред от страна на Басейнови дирекции/МОСВ, а не от страна на заявителя.

Очаква се да продължи устойчивото и ефективно стопанисване на находищата на минерални води- изключителна държавна собственост, при спазване на изискванията на Закона за водите.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право, тъй като с проекта не се транспонират директиви на Европейския съюз.